

**OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE
PROGRAM ROZVOJA OBCE RÁKOŠ 2023 – 2027 s výhľadom do 2030
(doplnenie a aktualizácia)**

podľa zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení
niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov
Obec **Rákoš**
2. Identifikačné číslo
00328669
3. Adresa sídla
Obec Rákoš, Rákoš 130, 049 61 Rákoš
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa
Lýdia Nemogová Gallová
starostka obce
Obec Rákoš, Rákoš 130, 049 61 Rákoš
tel.: 058/4495105
mobil: +421 918 945 085
e-mail: podatelan@obc.rakos.sk; starosta@bec-rakos.sk
5. Meno, Priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje osôb, od ktorých možno získať relevantné informácie o strategickom dokumente a miesto na konzultácie
Lýdia Nemogová Gallová
starostka obce
Obec Rákoš, Rákoš 130, 049 61 Rákoš
tel.: 058/ 058/4495105
mobil: +421918 945 085
e-mail: podatelna@bec-rakos.sk , starosta@obec-rakos.sk

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov
Program rozvoja obce Rákoš 2023 – 2027 s výhľadom do 2030 (doplnenie a aktualizácia)
2. Charakter
Obec **Rákoš** predkladá Program rozvoja obce ako strednodobý strategický dokument, ktorý bude aktualizovať a doplní existujúci dokument – Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Rákoš 2015 – 2024 a je nástrojom implementácie investičných zámerov, zameraných hlavne na zlepšenie kvality života obyvateľov obce. Dokument definuje rozvojové zábery obce s využitím podpory z Programu Slovensko.sk , Plánu obnovy a odolnosti ako aj ďalších potenciálnych dotačných zdrojov. Trvalá udržateľnosť je preukazovaná vo vzťahu k rozpočtovým možnostiam obce, ktoré sú tiež limitujúcim faktorom rozvoja hlavne v prípade potreby spolufinancovania z vlastných zdrojov obce.
Program bol spracovaný v spolupráci so zástupcami občanov, podnikateľského sektora, občianskych združení, organizátormi kultúrnych a spoločenských podujatí.

Zámer aktualizácie z hľadiska priebehu spracovania Programu rozvoja obce Rákoš je charakterizovaný:

Zámer aktualizácie PRO	
Názov dokumentu	Program rozvoja obce Rákoš 2023 – 2027 s výhľadom do 2030 – aktualizácia a doplnenie
Forma spracovania	- Externá organizácia - Pracovníci samosprávy
Riadenie procesu spracovania	- Externá organizácia v spolupráci s vedením samosprávy, zamestnancami, zastupiteľstvom a komisiami pri zastupiteľstve
Priebeh spracovania	- účasť verejnosti, podnikateľského sektora a verejného sektora
Obdobie spracovania a schválenia PRO	- November 2022 – december 2022
Financovanie spracovania	- z vlastných zdrojov obce

3. Hlavné ciele

Hlavným cieľom Programu rozvoja obce **Rákoš** je zabezpečiť definovanú víziu, konkretizovanú v jednotlivých projektových zámeroch, orientovaných na technickú a občiansku vybavenosť, podporu detí, marginalizovanej rómskej komunity, kvalitu životného prostredia, podporu kultúry a športu.

Vízia pre strategický cieľ obce je definovaná jednoduchým vyjadrením :

Obec bude miestom kvalitného života svojich obyvateľov s plynule sa zlepšujúcim technickým a občianskym vybavením, zabezpečovaným v spolupráci samosprávy obce so svojimi občanmi

Stanovenie hlavných strategických cieľov na obdobie riešené strategickým dokumentom bolo v rozhodujúcej miere ovplyvnené aktuálnymi problémami, majúcimi globálny dosah na priority samospráv v našej časti Európskej únie.

Nástrojmi zvýšenia kvality života obyvateľov obce sú hlavné strategické ciele definované podľa ich hlavných dopadov, všetky strategické ciele ovplyvňujú však a majú aj synergické dopady na ostatné oblasti a zvyšujú celkovú úroveň života všetkých sociálnych vrstiev obyvateľov obce.

Nastavenie prioritných oblastí rozvoja, vychádza jednak z potreby riešenia existujúcich problémových oblastí, ako aj potreby posunu na vyššiu úroveň pozitívnej všestrannej individuálnej kondície každého občana obce – detí, dospelých aj starých.

Pre obdobie 2023 – 2027 s výhľadom do roku 2030 sú pre rozvoj obce Rákoš stanovené tieto prioritné oblasti:

Prioritná oblasť 1 – Životné prostredie

- zlepšovanie energetických parametrov verejných budov
- odvádzanie a čistenie odpadových vôd
- rekonštrukcia a dobudovanie napojení pitnej vody
- likvidácia čiernych skládok
- dobudovanie miestnej cestnej infraštruktúry

Prioritná oblasť 2 – Obecná a sociálna infraštruktúra

- zabezpečenie starostlivosti o odkázaných občanov formou dennej starostlivosti
- doplnenie obecnej infraštruktúry

Prioritná oblasť 3 – Podpora kultúry a vzdelávania, tradícií a športu

- interiér priestorov pre kultúru
- podpora športovania detí a dospelých

Zdrojmi financovania pre stanovené strategické zámery okrem zdrojov obce hlavne: Európsky fond regionálneho rozvoja – EFRR

4. Obsah (osnova)

Úvod

ANALYTICKÁ ČASŤ

1. Analýza vnútorného prostredia
 - 1.1 Základná charakteristika obce
 - 1.1.1 Stručný popis
 - 1.1.2 Geografická poloha, sídelná štruktúra
 - 1.1.3 Prírodné podmienky
 - 1.1.4 História, kultúrne pamiatky
 - 1.2 Vnútorné zdroje
 - 1.2.1 Ľudské zdroje, demografia, domový a bytový fond
 - 1.2.2 Kultúrny potenciál obce, komunitný život, spolky, šport
 - 1.2.3 Materiálne zdroje
 - 1.2.4 Ekonomické zdroje
 - 1.2.5 Prírodné zdroje
 - 1.3 Ex ante hodnotenie
2. Analýza vonkajšieho prostredia
 - 2.1 Identifikácia vonkajších faktorov rozvoja územia
 - 2.2 STEP analýza
3. Zhodnotenie súčasného stavu územia obce
 - 3.1 Zhodnotenie splnenia stratégie PHSR 2015 – 2024
 - 3.2 SWOT analýza
 - 3.3 Identifikácia kritických oblastí rozvoja

STRATEGICKÁ ČASŤ

1. Vízia
2. Stratégia rozvoja obce
 - 2.1 Strategické ciele

PROGRAMOVÁ ČASŤ

1. Prioritné oblasti
 - 1.1 Programové východiská
 - 1.2 Priority rozvoja obce

REALIZAČNÁ ČASŤ

1. Popis úloh pri realizácii PRO
2. Systém monitorovania a hodnotenia PRO
3. Akčný plán

FINANČNÁ ČASŤ

ZÁVER

5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu

Strategický dokument nie je spracovaný vo variantných riešeniach.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

1. Pracovné stretnutia november-december / 2022
2. Vyhodnotenie predchádzajúceho obdobia december / 2022
3. Spracovanie kompletného Programu rozvoja obce, odovzdanie diela na prerokovanie obcou január / 2023
4. Prerokovanie a pripomienkovanie PRO zo strany obce január / február / 2023
5. Vyhodnotenie a zapracovanie podmienok dotknutých orgánov
6. Odovzdanie finálneho Programu rozvoja

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Program rozvoja obce **Rákoš** vychádza z:

- **na nadnárodnej a národnej úrovni** z dokumentov
 - Agenda 2030
 - Slovensko 2030
 - Partnerská dohoda SR - Program Slovensko 2021 - 2027
 - Plán obnovy a odolnosti
 - Národný investičný plán
 - Konceptia územného rozvoja Slovenska
- **na úrovni Banskobystrického kraja**
 - Partnerská dohoda a Program Slovensko 2021 – 2027 pre Banskobystrický kraj
 - Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2022 – 2030
- **na úrovni okresu Revúca**
 - Plán rozvoja najmenej rozvinutého okresu Revúca
- **na miestnej úrovni**
 - Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Rákoš 2015 -2024
 - Rozpočet obce za roky 2023, 2024 a 2025 a predpokladaný vývoj do roku 2030
 - Účtovné závierky za predchádzajúce roky

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Obecné zastupiteľstvo obce Rákoš

9. Druh schvaľovacieho dokumentu

Uznesenie obecného zastupiteľstva

III. **Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia**

1. Požiadavky na vstupy

V etape spracovania strategického dokumentu – Programu rozvoja obce **Rákoš** sú konkretizované požiadavky na vstupy na jednotlivé investičné zámery obce vo forme právnych predpisov v oblasti ochrany prírody, životného prostredia a zdravia obyvateľov. Ich konkretizácia na jednotlivé vecné skutočnosti bude možná až v ďalších procesoch zisťovania, resp. prípravy realizácie jednotlivých projektov. Pri procese spracovania strategického dokumentu boli premietnuté a zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín - obyvatelia, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, poslanci OZ, komisie a hlavne starostka obce.

2. Údaje o výstupoch

Výstupom strategického dokumentu Program rozvoja obce **Rákoš** na programové obdobie 2023 – 2027 s výhľadom do 2030, cieľom ktorého je hlavne zlepšiť kvalitu života občanov obce je definovať konkrétne zámery a aktivity, prostredníctvom ktorých sa hlavný cieľ dosiahne a namodelovať finančné nároky na ich realizáciu. Dopadom realizácie programu bude okrem vytvorenia lepších technických, sociálnych, kultúrnych a bezpečnostných faktorov života v obciach aj zlepšenie a ochrana životného prostredia. O tom, ako je oblasť životného prostredia pre obec dôležitá, svedčia strategické ciele obce – Prioritnou oblasťou 1 je životné prostredie. Špecifickými cieľmi tejto priority sú:

- zlepšovanie energetických parametrov verejných budov
 - zníženie energetickej náročnosti budovy obecného úradu
 - zníženie energetickej náročnosti budovy materskej školy
 - zníženie energetickej náročnosti budovy kultúrneho domu v Rákošskej Bani
- odvádzanie a čistenie odpadových vôd
 - vybudovanie kanalizácie a ČOV
- rekonštrukcia a dobudovanie napojení pitnej vody

- rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu
- likvidácia čiernych skládok
 - odstraňovanie vzniknutých čiernych skládok
- dobudovanie miestnej cestnej infraštruktúry
 - dobudovanie chýbajúcich a rekonštrukcia existujúcich ciest

Realizácia špecifických cieľov, ktoré sú definované v očakávaných finančných objemoch a rokoch programového obdobia bude závislá od konkrétnych možností, daných predovšetkým podmienkami výziev programu Slovensko.sk a Plánu obnovy a odolnosti

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Strategické zámery obce, ktoré budú realizované stavebnými aktivitami môžu mať dočasný vplyv na životné prostredie, ktorý možno konkrétne kvantifikovať až v dobe ich prípravy. Ich realizovanie po ukončení bude mať jednoznačne pozitívny vplyv na kvalitu života obyvateľov a návštevníkov obce.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

V prípade realizácie stratégie bude dopad na zdravie všetkých obyvateľov a návštevníkov, na ochranu ich života a jeho kvalitu pozitívny. Ciele, ktoré obec hodlá realizovať a ktoré sú náplňou Programu rozvoja obce majú prepojenia a synergické efekty a budú vplývať priamo aj nepriamo na ochranu zdravia a pohodu všetkých vekových skupín obyvateľstva obce.

5. Vplyvy na chránené územia (napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území /Natura 2000/, národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod) vrátane návrhu na ich zmiernenie

Do katastra obce nezasahuje lokalita NATURA 2000. Obec Rákoš plne rešpektuje územnú ochranu a svoje rozvojové činnosti umiestňuje mimo chránených území. Rovnako neplánuje na svojom území realizovať činnosti, ktoré by mohli ohroziť kvalitu životného prostredia. Program rozvoja obce Rákoš nebude mať negatívny vplyv na chránené územia. V PRO sú plne rešpektované všetky prvky územného systému ekologickej stability regionálnej a nadregionálnej úrovne (RÚSES). Pri umiestňovaní novej zástavby, napr. plôch pre bývanie, boli a budú zohľadňované pásma hygienickej ochrany, resp. ochranné pásma existujúcich stavieb a činností, ktoré predstavujú zóny ich vplyvu na prostredie:

- ochranné pásmo cintorínov
- ochranné pásmo čistiarnie odpadových vôd
- ochranné, prístupové pásmo vodných tokov
- ochranné pásmo lesa
- ochranné pásma líniových technických stavieb – vymedzené ochranné pásma majú elektrické vedenia vysokého napätia, elektrické stanice, potrubia vysokotlakového a strednotlakového plynovodu, regulačné stanice, potrubia vodovodu a kanalizácie
- ochranné pásma ciest III. triedy (platia mimo zastavaného územia)

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu

Realizáciou aktivít Spoločného programu rozvoja obcí nie je predpoklad vzniku významnejších rizík, nakoľko sa budú dodržiavať všetky potrebné zákonné opatrenia s elimináciou nepriaznivých dopadov na zdravie obyvateľstva a životné prostredie.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Realizácia aktivít Programu rozvoja obce **Rákoš** nebude mať vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení
Dotknutí budú obyvatelia obcí, podnikateľské subjekty – právnické a fyzické osoby, občianske združenia a návštevníci obce.
2. Zoznam dotknutých subjektov
Katastrálne územie obce Rákoš hraničí s katastrami obcí Kameňany, Ratková, Sirk, Turčok a Nandraž

Zoznam dotknutých orgánov štátnej správy a samosprávy:
 - Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja
 - Okresný úrad Revúca, odbor starostlivosti o životné prostredie
 - Okresný úrad Revúca, pozemkový a lesný odbor
 - Okresný úrad Revúca, oddelenie územného plánovania
 - Regionálny úrad verejného zdravotníctva
 - Okresný úrad, Oddelenie civilnej ochrany a krízového riadenia,
 - Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru
 - Okresný úrad, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
 - Mesto Revúca, spoločný stavebný úrad
 - Obecné úrady obcí Kameňany, Ratková, Sirk, Turčok, Nandraž
3. Dotknuté susedné štáty
Spracovávaným strategickým dokumentom nebudú dotknuté susedné štáty.

V. Doplnujúce údaje

1. Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu)
Strategický dokument nemá mapovú ani grafickú prílohovú časť.
2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu
Pri vypracovaní strategického dokumentu Program rozvoja obce **Rákoš**, boli použité materiály:
 - Metodika pre vypracovanie PHSR
 - Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Rákoš 2015 - 2024
 - Zákon o podpore regionálneho rozvoja 539//2008 v znení zákona 309/2014
 - Partnerská dohoda SR – Program Slovensko 2021 – 2027
 - Plán obnovy a odolnosti
 - Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
 - Národný investičný plán
 - Konceptia územného rozvoja Slovenska
 - Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2022 – 2030
 - Plán najmenej rozvinutého okresu Revúca
 - Atlas rómskych komunít

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Banská Bystrica, 28.februára 2024

VII. Potvrdenie správnosti údajov

Meno spracovateľa oznámenia

Ing. Zora Urbanová, TERRA GRATA, n.o. , Partizánska cesta 97, 974 01 Banská Bystrica

Potvrdenie správnosti oznámenia

Starostka obce **Rákoš** Lýdia Nemogová Gallová svojím podpisom potvrdzuje správnosť oznámenia

Rákoš, 28. 02. 2024

.....
Lýdia Nemogová Gallová
starostka obce